

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵۱)، الق
آبونه ۱۳۴۱، غروشدور .

ممالك استعبدیه ده سنه لکی (۱۷۱)، الق
آیلخی (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

اضطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مملکه موافق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ایدلمه بن یازیلر اعاده
اولونماز .

۱۳۳۰

اضطارات

رساله هنردن آلمدیغی کو - ترمک شرطیه
بتون یازیلر هر هانکی برهنه طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر .

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوناقلی
اولمسی و آبونه صره نومردن محترمی
بولونمسی لازمدور .

§

ممالك اجمیهه ایچون آبونه اولانلرک
آدرسلیرشک فرانسزجه ده یازلمسی دجا
اولنور .

§

پاره کوئدرلدیکی، ان نه یه د ژاولدیغنک
واضعا بیلدیلمسی دجا اولنور .

اولادینی معلومدر . ایشته بونک ایچوندرکه بعض قازان حاجیلری روسیه ایچرولرنده بولاشیق خسته لقلر اولدینی زمان بوسفور آغزنده کی قاقاق قاراتیناسندن فورنولق ایچون تجار پاساپورطی آلهرق (حاجی دکل) آوروپا واسطه سیله استانبوله چیقیور ، یاخود مارسیلیادن اسکندریه یه کیدیورلر . بوصورتله حاجی پاساپورطی حامل اولماق سایه سنده سائر انسانلرک مستفید اولدقلری سربستی سیاحتدن مستفید اوله بیلیورلر .

ایشته بوتون بونلری وقتیه ملاحظه ایتدکن صوکر ، حاجی ویاخود حج پاساپورطی حامل اولمیانلرک وسائر یولچیلرک اوزرنده اشیالرنده ، معده وامعالرنده قولرا ، وبا کی امراض ساریه خسته لقلرینک میقروبی یاشایامه یورمی ؟ - دیه خاطرلره کلیور . آه ، فنک ، علمک توصیه سیله یاییلان بوکی خصوصلرده اولسون مساواته رعایت ایدیلسه نه اولوردی ؟ ...

وذکر فأن الذکری تنفع المؤمنین

یالیت عین رسول الله ناظره !

ای مسلمانلر ! عبرت کوزینی آچیکزده عالم اسلامک باشنه کلن فلاکتلری کوریکز ، ناصیه پاک شریعت سورولن لککلری سیر ایدیکز ! اطرافکره کوز کزدررسه کز نه قدر معظم مفاخرک ، نه قدر محشم حکومات اسلامیه نک یروزندن بوسبوتون قالدیغنی ، تاریخ صحیفه لرندن باشقه یرلرده نامی ، نشانی قالدیغنی کورورسکر .

هندک او معظم سلطنت اسلامیه سنی تخطر سزک ایچون نه عبرت انکیز ، نه مفید بردرسدر ! آه ! تام بیک سنه جهان هندی تنویرایدن او کونش نهایت رانغونده غروب ایتدی . هند شاهنشاهنک طورونی بوکون هند سوقاقلرنده دربردر ، پریشان برقیافته دولاشوب طورویور . انگلیزحکومتی اوطالعمر شاهزاده یه آچاغندن اولمه یه جک قدر برپاره .. یکرمی لیرا ویریور !

جاوا پادشاهلرینک ، فلمنک حکومتی انده پریشان اولان اوزوالیلرک حالنی سوبله مکدن ایسه سوبله ممه مک دهااییدر . بیچاره لرده نه تاج سلطنت قالدی ، نه کلاه شوکت !

خان خیوه ، امیر بخارا بو کون روحسز جسد حکمنده در . ماداغسقارک ، زنگبارک ، مسقطک کرتار اولدینی مصیبتلر البته سزجه مجهول دکلددر . مصریلرک ، سودانیلرک حالی معلوم . مراکشده مسلمان قانی هرکون صوکی آقیور ! ایرانده روسلر انگلیزله برلشدیلر . مسلمانلر قتل عامه محکوم اولدی . علمای اسلام دار آغاچلرینه چیقارلیدی . طرابلس غریبه بیکلرجه اللهم قولى صرف « لا اله الا الله محمد رسول الله » دیدکلری ایچون قویون کی بوغازلاندی . بالقانلرده سل کی آقیدیلان معصوم مسلمان قانلرینی دوشونمک بیله انسانک مفکره سنی یاقیور ! لکن بز المزه بوتون ادیانک افضل ، بوتون شرایعک اکملی اولان

ژاپون - روس محاربه سی میدانی اولان مانچوریدان گلش اولدینی معلومدر . حتی خاطر مزده قالدیغنه کوره روسیه ده منتشر بعض مخالف غزتلر ایله آوستریانک مشهور جریده لرندن بری ، مانچوریا ده بغیر حق قانلری هدر ایدیلن شهدا ومقتولینک روحلری قولرا میقروبی شکلنده تمثیل ایدهرک انتقام آلمق ایچون ، بوملحه یه سبیت ویرن پترسبورغه طوغرو یورومکده اولدیغنی بازدی ایدیلر ...

برده اوتنه دنبری معلوم اولان بر مسئله وار : امراض ساریه وبانصه قولرا میقروبی پک صوغوق مملکتلرده دیکش طوتدیره مدینی کی ، صیجاق وقورو مملکتلرده اوزون مدت یاشایامه یور . قطعه حجازیه ده قورو وصیجاق بر مملکتدر . بورالری سنه نک پک آز کونلری مستننا اولق اوزره متادی برصورنده عموم امراض ساریه میقروبلرینک دشمنی اولان کونشک آلتنده قالمقده در . آنکچون حجاز قطعه سنده اوتنه دنبری طاعون ، وبا کی خسته لقلرک دیکش طوتدیره مدینی اعتقاد دی حکمرمادر . دیمک اولیورکه ، بوقطعه نک بولاشیق خسته لقلرک منبعی عد اولنسی ده طوغری دکلددر .

فقط بوتون بونلر ایله برابر بز هیچ بر وقت فنه ، علمه قارشی کلک فکرنده دکلز . حجاج کرامک فنا قرانتینه تابع طوتیلمالری اقتضا ایدبورسه بوکا دیه جکمز یوق . فقط بونک تطبیقاتی خصوصنده ، مسلمانلره مخصوص معامله ده بولونه رق فضله تضییقات اجرا ایتهملی . مسلمانلرکده احترامه لایق ، هر حقوقلری محفوظ ، یاشامق حقنی حائر سائر ملتلر کی ، انسان اوغلی انسان اولدقلرینی اونوتمامیلدر .

اوتنه دنبری کولکزه برعقده واردی ، صره سی کلشکن بونی ده سوبله یه لم : عمومیت اعتباریه قرانتینه لر حقنده کی قوانینک تطبیقاتنده مساواتلر لقلر کوریورز . قرانتینه یه تابع طوتیلماق خصوصنده بر مسلمان ایله بر خرسیانی فرقی بولیورز . بوجهت ، بالخاصه حج مسئله سنده دها زیاده کندیسنی کوستریور . بوکون بر حاجیه یاییلان معامله ایله ، بر حاجیه ایدیلن معامله بیننده فرق واردر . حجازده ، انشای راهده کوچوک بر خسته لقی علامتی کورولمک بوتون حجاجک قرانتینه یه تابع طوتیلمه سنه کفایت ایتدیکی حالده ، قدسده کی ، قدس یولچیلرنده کی خسته لقلر قطعاً نظر اعتباره آلیناهور . قدس یولچیلرینک قرانتینه بکله دکلری همان ایشیدیلماش کیددر . شو حالده قرانتینه لر حقنده کی قوانین ونظاماتک یالکیز حجاج مسلمینه مخصوص برشی کی اولدینی آ کلاشیلبور ، دیمکدر . چونکه بو قوانینک باشقه کیمسه لر ، باشقه یولچیلر حقنده تطبیق ایدیلسی پک نادر وقوعه کلیور . بوده اوده سا ، سواستوپول ایله استانبول آراسنده کی مسلمان یولچیلرینه مخصوص کیددر . یوقسه قولرالی اوده سادن شمندوفره بینوبده آوره یا واسطه سیله ، ویانه یی ، پشتینی کچهرک استانبوله کلن ، یاخود قولرا وقوعاتی اولدینی زمان استانبولده کی سرکه چی استاسیونندن بینوبده بوتون اوروپایی طولاشان برکیمسه ایچون قرانتینه بکله مک مجبوری

کندیسنه اللهک اوغلی، دها طوغروسى اللهک کنديسى نظريه باقيليرکن ينه اناجيلک بياننه کوره يهوديلر طرفندن آصيلمش ده هيچ بر قدرت الوهيت اظهار ايتمه مش .

بز مسلمانلر شونکله افتخار ايده بيليرزکه : ايجمزدن ميلونلرجه دين قارده شمز کتاب اللهی حافظه لرنده طاشيوب طور يورلر . شوقبه آلتنده هانکی ملت واردرکه بويله بر مظهريته مباهى اوله بيلسين ؟ اناجيله کلنجه حضرت عيسادن يوز اللهی سنه صوکره شونک بونک روايته سراجعتله ميدانه کتيريلن ؛ صوکرده انجيل نامی ويريلن بو کتابلرده يکديکرينه متضاد بر جوق بيانات واردر . « لوکان من عند غيرالله لوجدوا فيه اختلافاً كثيراً . » اونک ايچون اناجيل موجوده يي کتاب اللهی اوله رق طابق المزدن کلز .

سنه ميا ديه فکری راهب ويانا ئيس ا کسيکوس طرفندن ۵۳۲ ده ميدانه چيقاريلدی . قرن سادسه ايتالياده رواج بولدی . ۸۱۶ ده هيئت رهبانيه طويلانه رق آرتيق بو تاريخک عموميتله قبولی تروج ايتديلر . جرمانيا حکمداری اوچنچي چارلس ۸۷۹ ده عینی تاريخی کندی مملکتنده استعماله باشلادی .

هندستانده کی بترستلرک تاريخلری ده کندی سنه مذهبيه لريدلر . بوتون معاملات تجاريه وسائرده هپ اونی قوللانيولر . آرتيق بوتون مسلمانلرک سنه لری ، آيلری قارمه قارشق اولماق ايچون سنه هجريه يي رأس تاريخ مشترک اوله رق قوللانلری مقام معلاي خلافت طرفندن امر وفرمان بيورلليدر .

ابو سعيد العربي الهندی

صاريق مسئلهسى

حقنده بعض بيانانده بولنان طلبه علومدين مجدالدين ، سعدالله افنديلره سبيل الرشاد مجموعه اسلاميه سنک علوی صحيفه لرنده ، مهم مقاله لر . يکزی اوقودم . محترم معلملرکيز طرفندن بوغير مضيب فکريکيز تصحيح ايديلير اميدنده بولونيوردم . فقط سعدالله افندينک ايکنجی بر مقاله سی ؛ شو عاجز ، کوچک فکرده بر انفعال دينی حصوله کتيردی وشو سطرلری يازمقلغه مجبور اولدم .

مجدالدين افندينک هيچ خاطره کلين بو مسئله مهمه يي برنجی دفعه اوله رق بيلديرمى شايان تشکر در ؛ لکن بو صورتله اصلاح ايديله جک صاريق مسئله سی شبهه سز اسلاميته برضربه در . چونکه اصلا . حات نامی آلتنده ايسته ديککيز شيئي ، مع التأسف اصلاح دکل ، بر نوع انحصاردر . مع مافيه يازديککيز مقاله لرک بر قسمی غایت طوغريدلر . بيوردیگکيز کی ؛ اناطولینک هجرا کوشه سنده کی معصوم ، صاف فکری اسلاملر ؛ پاره عاشق ، خائن ساخته خواجه لرک فاسد سوزلرينی « آما وصدقنا » ديه رک قبول ايدیورلر وبويله جه دين پرده سی آلتنده دين ايله اصلا علاقه سی اولميان مضر اعتقادلر صاف درون محمدجکلرک

بر دين مين طورورکن ؛ او دين معظم بزه « ما جعل عليكم في الدين من حرج » ديرکن ناصل اولورده کوندن کونه انحطاطه ، انقراضه طوغرو کيديورز ؛ هيچ بونک سببی دوشونک ايسته ميورز .

سقوطمزلک ايکی مهم سببی واردر که بری احکام شریعتی معطل براقيشمز ؛ ديکری ده اورويایي کورکورينه تقليد ايديشمزدلر . نه غريبدرکه غربک نه قدر فناقلری وارسه بز کمال تهالکله قبول ايتدک ؛ بز نه قدر فضائلز وارسه اونلر المزدن آلدیلر !

کشور تهذيب کيرد آنچنان وحشی گروه ؛

علم ودولت را برد از ما بين قومی چنین !

مثلا حياتک بر جوق مسائل ، معاملاتى سنه حساباتنه متوقفدر . واسفاکه بز بوايشده ده فرنکلره اتباع ايتدک : سنه هجريه يي براقده ده سنه نصرانيه يي آلدق . بيلمکه تاريخ ميلادک نه کی محاسنی وار ؛ بيلمکه سنه هجريه يي نه کی معای کورولش . قانون محبت ايجانجه عاشق سوديکنه عائدتی اولان مادی ، معنوی هرشيئه قارشى قلبنده برانجذاب طويار . مشهور دريا ؛ بجنون يولده راست کلدیکی برکوپکی طوتوب يوزنی ، کوزنی اويمش . نه ياديني صورمشلر . « بوکويک برکره ليلانک محله سندن کچمش ایدی » جوابی ويرمش . حال بوکه بجنونک ليلايه اولان انجذابى ايله عليه الصلاة والسلام افنديمزه قارشى اولان عشقمز آره سنده نسبت بيله تصور ايديله مهمه مک لازم کلير . اوت ، اونجی ديشانک ذات فوق الحیالی بز ايچون بر آيينه خدانمادر . بز اللهی آنجق او آيينه ده کوره بيلدک ، آنجق او آيينه سايه سنده طانيه بيلدک .

سيد المرسلين افندمز حضرتلرينک بعثت هايونلرندن اول بزلر قرآن پاک « يا کلون کما تأکل الانعام » صورتنده کی تصويرينه مظهر برر بهائم سوروسى ايدک . انسانيتدن ، مدنيتدن ، فضيلتدن خبريمز بيله يوقدی . لکن اونور مين عرفانک طلوعی اوزرينه اک متمدن ملت کسيلدک ؛ بوتون عالمک استاد معرفتی اولدق .

اوحالده نه مرو تسزلک ، نه وفاسزلقدرکه هجرت نبويه يي نسبتی اولان تاريخ هجري يي اختياريمزله ترک ايدلمده سنه ميلاديه يي قبول ايدلم ؛ نصرانيلر سنه ميلاديه يي قبول ايتمشلر سه کندی حسابلرينه حقليدرلر . لکن بزه نه اوليور ؟

بوندن باشقه عليه الصلاة والسلام افنديمزلک هجرتی نه عظيم معجزاته ، نه عظيم وقايعه محل ظهور اولمشدر ؛ اويله يا بوتون بر مملکت رحمة للعالمين اولان وجود هايونلرينی يوق ايتک ايچون ال برلکيله هجوم ايتمش ، او قدر صيقي تعقيباتده بولنش ايکن مقصدلرينی استحصال ايدمه مدیلر . « فکيدوني جميعاً - والله يعصمک من الناس » آيات کریمه سی بو مهاجرلرک شدتی آرتيروب طور دينی حالده اونجی اکرم ، اوشاهزاده عزت وجلال محاط اولدینی جماعات قدوسيان ايله برلکده منصور ومظفر اوله رق مکيه کيردی .

تاريخ ميلادی يي دوشونه لم . اناجيلک بياننه کوره حضرت عيساي حبس ايتمشلر . اوده بوتون کيجه « ايلي ايلي لما سبقتی » ديهه فرياد ايتلش .